

Ταξιάρχες

Ο ναός των Παμμεγίστων Ταξιαρχών είναι χτισμένος στη θέση παλαιότερου ναού, υπολείμματα του οποίου είναι εντοιχισμένα στην τοιχοδομία του.

Στη σημερινή του μορφή ο ναός έχει σχήμα μονόχωρης βασιλικής με γενικές διαστάσεις 7 m επί 3,45 m περίπου και στο εσωτερικό του σώζεται αποσπασματικός ζωγραφικός διάκοσμος με μέρος του κύκλου των Παθών και τους Ταξιάρχες Μιχαήλ και Γαβριήλ, που χρονολογούνται στην πρώτη 20ετία του 14^{ου} αιώνα.

Η κόγχη του Ιερού ανατολικά διαμορφώνεται σε τρίπλευρη εξωτερικά και ημικυκλική εσωτερικά. Η κόγχη της Προθέσεως είναι «εγγεγραμμένη» στο πάχος της γωνίας που σχηματίζουν ο βόρειος και ανατολικός τοίχος. Η στέγη του ναού είναι ξύλινη δίριχτη ενώ στην αρχική του μορφή ο ναός καλυπτόταν με ημικυλινδρική καμάρα. Ως προς την τοιχοποιία, γενικά, αποτελείται από αργούς λίθους με πλίνθους που παρεμβάλλονται σποραδικά ή κανονικά στους αρμούς. Στο εσωτερικό αποκαλύφθηκαν τοιχογραφίες μόνο στο νότιο και ανατολικό τοίχο του.

Η ανασκαφική έρευνα στη νότια και ανατολική μεριά του ναού έφερε στο φως τμήμα του τείχους της πόλεως που συνδεόταν με τους Ταξιάρχες. Ανασκαφικές τομές που έγιναν κάθετα προς το τείχος απέδειξαν ότι από πλευράς τοιχοδομίας και κεραμολογικού υλικού ανήκει στην παλαιοχριστιανική και υστερορωμαϊκή εποχή.

Ταξιάρχες

Σε επαφή με τη νότια πλευρά του ναού αποκαλύφθηκε κάτω από το υπερυψωμένο δάπεδο του περιστώου καμαροσκέπαστο οστεοφυλάκιο, η είσοδος του οποίου έφραζε πρόχειρα με μαρμάρινο θωράκιο. Το τέμπλο πρέπει να είναι σύγχρονο με την εκκλησία, η οποία δε

σώζει στοιχεία για μια ακριβή χρονολόγηση. Μια ιδιαιτερότητα που το χαρακτηρίζει, η έλλειψη διακόσμησης στο επιστύλιο ίσως για λόγους αισθητικής. Το θέμα του φυλλοφόρου σταυρού στο θωράκιο συνδέεται κυρίως με τον 12^ο αιώνα ενώ οι ρόδακες και η διακόσμηση των πεσίσκων μας οδηγούν πιθανότατα στο πρώτο μισό του 14^{ου} αιώνα.

Στο εσωτερικό του ναού σώζονται τοιχογραφίες ενώ στο νότιο τοίχο μέσα από το ιερό έχουμε την παράσταση του Μυστικού Δείπνου, δυτικότερα ακολουθεί ο Νιπτήρας και στη συνέχεια η παράσταση της Προσευχής της Γεσθημανής. Κάτω από την παράσταση της Γεσθημανής εικονίζεται τμήμα από το φωτοστέφανο και το πάνω μέρος Αγίου που ίσως παριστάνονταν ολόσωμος.

Τη ζωγραφική των Ταξιαρχών Δράμας χαρακτηρίζει η άρτια εκτέλεση, η ελευθερία και ο αυθορμητισμός, η πλήρης γνώση και αξιοποίηση της προοπτικής, πράγμα που διαπιστώνεται ιδιαίτερα στην παράσταση του Μυστικού Δείπνου.

Η θέση του ναού σε επαφή με το τείχος και δίπλα στην κύρια ανατολική του πύλη, που βρίσκεται προς την πλευρά των Φιλίππων, από όπου περνάει η αρτηρία της Εγνατίας Οδού, συσχετίζει τους Ταξιάρχες ως φύλακες της πόλης.